

MATRIU DE PRIORITZACIÓ DE RECOMANACIONS

100

RECOMANACIONS

PER A LES DESTINACIONS TURÍSTIQUES

de la Comunitat Valenciana

OBJETIVOS DE DESARROLLO
SOSTENIBLE

GENERALITAT
VALENCIANA

COMUNITAT
VALENCIANA

NOTA METODOLÒGICA

La matriu de prioritizació s'ha realitzat amb una finalitat orientativa, ja que cada destinació presenta característiques pròpies que responen a la seua tipologia, grandària, pressupost, capacitat de gestió, etc., a més de les prioritats preestablides pels responsables de la política turística d'aquest.

En aquest sentit, la rellevància de cadascuna de les 100 recomanacions proposades depén exclusivament del criteri que apliquen els responsables de la política turística de la destinació i/o els responsables de la política turística de la Generalitat Valenciana.

La metodologia utilitzada per a dur a terme la prioritizació de les “100 recomanacions per a les destinacions turístiques de la Comunitat Valenciana” es basa en l'aplicació de dos criteris no excloents:

1. Criteri rànquing multivariable
2. Criteri optimització de recursos

1. CRITERI RÀNQUING MULTIVARIABLE

Per a realitzar el rànquing multivariable es despleguen cinc variables que responen al cost econòmic, termini d'execució, complexitat organitzativa, impacte sobre el turista i impacte sobre el territori de dur a terme cadascuna de les recomanacions de la Guia. Cada variable adquireix una escala valorativa específica, com es veurà.

- Cost econòmic. Respon al cost pressupostari que suposa a l'ens gestor l'execució de les accions recomanades.
- Termini d'execució. Referit al temps estimat que comporta l'execució d'aquestes accions.
- Organització. Fa referència al grau de complexitat organitzativa que requereix desenvolupar, implantar i executar aquestes accions, en termes d'implicació i mobilització d'agents, entitats i organitzacions.
- Impacte sobre el turista. Es refereix al nivell d'impacte que les accions tenen sobre l'experiència del turista.
- Impacte sobre el territori. Es refereix al grau d'impacte que les accions tenen sobre el territori i els recursos de la destinació, excloent en l'escala valorativa la construcció d'infraestructures turístiques.

Escales valoratives

Per a les variables cost econòmic, termini d'execució i organització s'utilitza una escala valorativa de l'1 al 3, sent "1" el valor mínim de les variables i "3" el valor màxim. Per tant, per a aquestes variables una major puntuació reflecteix major complexitat.

Per a les variables impacte sobre el turista i impacte sobre territori, l'escala valorativa es comporta de manera inversa, sent el valor "1" un impacte directe, el valor "2" un impacte indirecte, i "no aplica" (NA) quan dits impactes són irrellevants.

Amb tot l'anterior es pretén obtindre un rànquing quantitatiu de les recomanacions ordenat de menor a major puntuació. En aquest sentit, els primers llocs del rànquing l'ocupen les recomanacions que menor cost econòmic, menor termini d'execució, menor complexitat organitzativa i major impacte sobre el turista.

Desenvolupament de les variables de la metodologia

Variable 1: Cost econòmic

- 1.- Cost zero. L'execució de l'acció és gratuïta o no suposa un cost pressupostari significatiu.
- 2.- Cost menor. El cost d'executar l'acció es regeix pel límit pressupostari de 15.000 euros, establert per als contractes menors de subministrament o serveis en l'art. 118.1 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.
- 3.- Cost elevat. El cost d'executar l'acció requereix pressupostos superiors a 15.000 euros més IVA.

Variable 2: Termini d'execució

- 1.- Execució immediata. L'execució de l'acció pot ser realitzada en un termini de 90 dies.
- 2.- Execució a curt termini. L'execució de l'acció pot ser realitzada en un termini de 3 a 11 mesos.
- 3.- Execució a llarg termini. L'execució de l'acció requereix un termini superior a 12 mesos i/o es tracta d'accions que requereixen continuïtat.

Variable 3. Organització

- 1.- Sota grau de complexitat organitzativa. L'acció no requereix necessàriament la implicació i mobilització d'agents externs a l'ens gestor municipal.
- 2.- Organització a nivell municipal. L'acció requereix la implicació i mobilització d'agents, entitats i organitzacions municipals externes a l'ens gestor.
- 3.- Organització a nivell supramunicipal. L'acció requereix la implicació i mobilització d'agents, entitats i organitzacions supramunicipals, tals com organismes de la Generalitat Valenciana i/o Diputacions Provincials.

Variable 4: Impacte sobre el turista

1.- Impacte directe. L'execució de l'acció té un impacte directe en l'experiència en destinació del turista. Concretament, els resultats de l'acció poden ser satisfets pel turista i milloren la seua experiència.

2.- Impacte indirecte. L'execució de l'acció té un impacte indirecte en l'experiència en destinació del turista. D'una banda, l'acció contribueix al fet que l'experiència siga més satisfactòria, no obstant això el turista no sempre percep el valor afegit en el moment del viatge.

NA.- No aplica. L'execució de l'acció té un nivell d'impacte irrellevant o poc rellevant per a l'experiència en destinació del turista.

Variable 5: Impacte sobre el territori

1.- Impacte directe. L'execució de l'acció té un impacte directe en el territori adscrit a la destinació i els seus recursos.

2.- Impacte indirecte. L'execució de l'acció té un impacte indirecte sobre el territori i l'entorn de la destinació.

NA.- No aplica. L'execució de l'acció té un nivell d'impacte irrellevant o poc rellevant sobre el territori i l'entorn de la destinació

2. CRITERI OPTIMITZACIÓ DE RECURSOS

El rànquing multivariable ofereix grups de recomanacions amb resultats molt similars i poc esclaridors. Per a això, es considera necessari establir un criteri de priorització per a les recomanacions que empaten en puntuació.

En l'operació del rànquing es detecta que, en el 51% dels casos, quan la variable cost econòmic adopta el valor màxim "3", la variable impacte sobre el turista adopta el valor màxim "1". Pel que en termes relatius en més de la meitat dels supòsits, un major cost econòmic de l'acció a executar implica un major impacte sobre el turista. La qual cosa resulta lògica lloc que les grans inversions tendeixen a millorar aspectes rellevants de les destinacions turístiques que sens dubte té el seu efecte en l'experiència del turista.

Davant aquesta situació, s'entén que per principis d'optimització de recursos, l'interés d'un ajuntament resideix en minimitzar els costos i generar el màxim impacte. Pel que es proposa

establir una prioritizació basada en la correlació directa entre els valors de la variable cost econòmic i la variable impacte sobre el turista.

En aquest sentit, es planteja la prioritizació de les recomanacions que presenten una correlació negativa perfecta entre les variables x e i , on:

x = variable 1: cost econòmic

i = variable 4: impacte sobre el turista

Basat en la correlació d'aquestes dues variables, s'ha establert una escala cromàtica que permet prioritzar les recomanacions dins d'un segment amb mateixa puntuació, atorgant-li la màxima prioritat a aquelles recomanacions que suposen un cost nul i que tenen un impacte directe sobre el turista. Aquesta escala respon al següent esquema:

Nivell de prioritizació	Variable 1: Cost econòmic	Variable 4: Impacte sobre el turista
Nivell 1 (valors 1,1)	1.- Cost zero	1.- Impacte directe
Nivell 2 (valors 1,2)	1.- Cost zero	2.- Impacte indirecte
Nivell 3 (valors 2,1)	2.- Cost menor	1.- Impacte directe
Nivell 4 (valors 2,2)	2.- Cost menor	2.- Impacte indirecte

Es considera que la prioritizació de les recomanacions restants en cada segment de mateixa puntuació, respon a la decisió dels responsables de la planeació turística de cada destinació sota criteris propis.

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
1	1,00	30	Presentar candidatures per a la declaració de les festes locals com a Festes d'Interés Turístic de la Comunitat Valenciana segons el procediment previst en el Decret 119/2006 de 28 de juliol, i fins i tot com a Festes d'Interés Turístic a nivell nacional, com són les festes de Moros i Cristians d'Alcoi, l'Anunci i el Sexenni de Morella o la Tomatina de Bunyol.	1	1	1	1	NA	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
2	1,00	65	Promocionar festes inclusives i accions especials perquè residents i turistes puguen participar dels esdeveniments locals en igualtat de condicions.	1	1	1	1	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
3	1,00	50	Fomentar la inscripció de funcionaris i empleats de l'ajuntament a formació sobre ODS i Agenda 2030.	1	1	1	NA	NA	Sensibilización: creando conciencia
4	1,00	60	Fomentar la participació de les dones en tots els plans de la gestió turística local.	1	1	1	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
5	1,00	61	Incloure clàusules socials en la contractació pública que porta a terme l'Ajuntament, per a fomentar l'ús de persones en situació de vulnerabilitat o exclusió.	1	1	1	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
6	1,00	72	Gestionar la sol·licitud d'ajudes i beques a la formació professional de treballadors del sector turisme residents en el municipi.	1	1	1	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno
7	1,00	75	Impulsar la contractació pública ètica incloent en els concursos que l'Ajuntament promou criteris socials relatius a la inclusió i drets laborals.	1	1	1	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno
8	1,00	86	Incorporar accions de consulta i participació ciutadana als processos de desenvolupament dels plans que ordenen l'activitat turística del municipi, com a presentacions públiques, tallers, concursos d'idees, etc.	1	1	1	NA	NA	Alianzas y participación
9	1,00	90	Incorporar datos relativos a la actividad turística a los portales de datos abiertos de la ciudad.	1	1	1	NA	NA	Gestión turística local sostenible y medición
10	1,00	99	Incorporar criterios de sostenibilidad en la contratación pública en el área de turismo.	1	1	1	NA	NA	Gestión turística local sostenible y medición
11	1,20	31	Presentar candidatures a reconeixements internacionals de la destinació basats en atributs propis singulars, com ha aconseguit Dènia amb la declaració de Ciutat Creativa de la Gastronomia per la UNESCO.	1	1	1	1	2	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
12	1,20	28	Impulsar la certificació que promou la Marca Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana en els municipis turístics en els quals hi haja empreses especialitzades en turisme de natura que operen en Parcs Naturals.	1	1	1	2	1	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
13	1,25	7	Participar en projectes de construcció de valors associats a la marca turística de la Comunitat Valenciana com la Xarxa Gastroturística, que promourà la marca L'Exquisit Mediterrani.	1	1	1	2	NA	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
14	1,33	22	Organitzar activitats en col·laboració amb les regidories pertinents per a divulgar els valors culturals i naturals de la destinació com per exemple concursos infantils i per a adults de fotografia i pintura, realització de visites guiades per la destinació turística dirigides a la població resident.	1	1	2	NA	NA	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
15	1,33	56	Encoratjar a les empreses a incorporar els seus avanços en matèria de sostenibilitat en les seues memòries anuals i promoure el lliurament de premis a empreses turístiques per la posada en marxa d'iniciatives sostenibles, experiències basades en valors locals, etc.	1	1	2	NA	NA	Sensibilización: creando conciencia

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
16	1,33	88	Implicar les grans empreses en esdeveniments culturals i esportius i projectes turístics del municipi a través dels seus programes de Responsabilitat Social Corporativa (RSC) per a accions de patrocini, co-branding, etc.	1	1	2	NA	NA	Alianzas y participación
17	1,40	2	Desenvolupar productes que fomenten els valors de la pesca artesanal i la protecció del medi marí mitjançant el foment d'acords de col·laboració entre empreses especialitzades, associacions mediambientals i pescadors locals.	1	2	2	1	1	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
18	1,40	43	Organitzar activitats en col·laboració amb associacions cíviques per a implicar la població resident i visitants en el manteniment i neteja d'espais públics, platges, parcs, etc.,.	1	1	2	2	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
19	1,40	45	Impulsar l'adhesió de la destinació al Codi Ètic del Turisme Valencià, plasmant el compromís del municipi amb aquests valors.	1	1	1	2	2	Sensibilización: creando conciencia
20	1,50	23	Organitzar festivals, espectacles i concerts dirigits a turistes i residents que posen en valor les manifestacions culturals associades al patrimoni musical, com a concerts de bandes de música i danses tradicionals.	2	1	2	1	NA	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
21	1,50	42	Desenvolupar una política municipal de gestió de residus que promoga el reciclatge	2	2	1	NA	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
22	1,50	46	Impulsar l'adhesió de la destinació al Pacte Valencià per al Desenvolupament Sostenible i animar a les associacions empresarials que declaren el seu compromís amb aquest.	1	1	2	NA	2	Sensibilización: creando conciencia
23	1,50	81	Integrar el turisme en el disseny de plans d'ordenació urbana resilient i sostenible del municipi, incorporant aspectes com la prevenció de l'especulació, la protecció dels entorns naturals i la convivència entre els usos econòmics i socials de l'espai.	1	3	1	NA	1	Planificación del destino
24	1,60	44	Organitzar tallers dirigits a l'Ajuntament i al sector per a impulsar el mesurament de la empremta de carboni de la destinació i establir metes per a la seua reducció, en col·laboració amb el Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV) i Turisme Comunitat Valenciana.	1	1	3	2	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
25	1,60	55	Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a turistes focalitzada en temes com el respecte pels costums de la destinació, la neteja, el temps de descans, i remetre els comportaments incívics.	2	2	1	1	2	Sensibilización: creando conciencia
26	1,67	13	Desenvolupar i presentar projectes innovadors als Premis Turisme Comunitat Valenciana, especialment en qualsevol de les seues categories: formació, investigació, promoció, sostenibilitat, RSC i turisme inclusiu.	1	1	3	NA	NA	Innovación y tecnología para competir mejor
27	1,67	15	En col·laboració amb l'entitat competent corresponent, activar programes d'alfabetització digital d'emprenedors locals en turisme: formació, assistència tècnica a empresaris en habilitats digitals i labs d'innovació.	1	2	2	NA	NA	Innovación y tecnología para competir mejor
28	1,67	58	Posar en marxa, en col·laboració amb els agents socials, campanyes informatives dirigides als treballadors del sector turístic sobre drets laborals, detecció de pràctiques abusives i recursos a la disposició del treballador.	1	2	2	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
29	1,67	69	Mantindre coordinació amb la Xarxa CdT per a l'oferta de cursos de formació dirigits a professionals del sector en línia amb les necessitats identificades.	1	3	1	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
30	1,67	89	Publicar en el portal Web del destino de los documentos de interés para la ciudadanía como planes vigentes, proyectos propuestos, presupuestos, agendas ODS en turismo y memorias relativas a la gestión turística.	1	3	1	NA	NA	Gestión turística local sostenible y medición
31	1,75	53	Coordinar amb Turisme Comunitat Valenciana l'organització de tallers de sensibilització del programa Hospitalitat Mediterrània, que ha arribat a més de 60 municipis i més de 5.000 persones.	1	1	3	2	NA	Sensibilización: creando conciencia
32	1,75	8	Desenvolupar una estratègia de comunicació digital que, a partir d'un sistema d'informació on es compile tota la informació turística de la destinació, desplegue continguts digitals de rellevància per als perfils de client del municipi a través dels seus canals: portal Web, App, xarxes socials pròpies i portals de productes de nínxol (BTT, senderisme, per exemple) de tercers.	2	2	2	1	NA	Innovación y tecnología para competir mejor
33	1,75	98	Realizar campañas de fomento del ocio saludable, el consumo responsable de bebidas alcohólicas y de prevención de conductas que pongan en peligro la seguridad vial.	2	3	1	1	NA	Gestión turística local sostenible y medición
34	1,75	27	Realitzar sessions formatives i visites guiades dirigides al personal frontera de negocis turístics i serveis públics turístics sobre els valors propis de la destinació (culturals, naturals, etnogràfics, etc.)	2	2	2	1	NA	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
35	1,75	54	Realitzar campanyes de sensibilització dirigides a la ciutadania a favor del turisme sostenible amb informació sobre els projectes que el municipi està impulsant amb l'objectiu de generar actituds positives cap al turisme i mi-llorar la convivència entre turistes i residents.	2	2	1	2	NA	Sensibilización: creando conciencia
36	1,75	35	Gestionar la sol·licitud d'ajudes i subvencions al sector en coordinació amb la conselleria amb competències en canvi climàtic, que gestiona els fons Feder dedicats a la lluita contra el canvi climàtic.	1	1	3	NA	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
37	1,75	39	Fomentar entre el sector turístic local la certificació en qualitat, medi ambient i/o accessibilitat, sota els models reconeguts pel programa Qualitur de Turisme Comunitat Valenciana.	1	1	3	NA	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
38	1,75	47	Impulsar l'adhesió de la destinació a l'Aliança de Ciutats pel Desenvolupament Sostenible, que contempla campanyes d'informació i sensibilització sobre els 17 ODS en els municipis al costat de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, i la Xarxa Espanyola de Ciutats pel Clima.	1	2	2	NA	2	Sensibilización: creando conciencia
39	1,80	26	Realitzar jornades de sensibilització a les empreses que desenvolupen les seues activitats en entorns naturals i difondre bones pràctiques ambientals entre el sector privat i la ciutadania per a minorar l'impacte de l'activitat turística en els ecosistemes naturals com a muntanyes, mars, rius i pantans.	1	2	2	2	2	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
40	1,80	29	Realitzar accions de formació i sensibilització per a la incorporació dels valors paisatgístics en la conceptualització de destinacions i desenvolupament de producte turístic en el territori, prenent com a referència la iniciativa Paisatges Turístics Valencians.	2	3	2	1	1	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
41	2,00	1	Impulsar la participació del sector turístic local, així com associacions i activitats relacionades, en clubs de producte impulsats per Turisme Comunitat Valenciana des del programa CreaTurisme.	1	3	3	1	NA	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
42	2,00	82	Constituir un ens de gestió turística públic-pri- vat. Si això no resultara viable, creació d'un òrgan consultiu i de participació que reunisca regularment representants de tots els agents clau públics i privats del turisme del municipi.	1	3	3	1	NA	Alianzas y participación

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
43	2,00	85	Realitzar convenis i acords amb Turisme Comunitat Valenciana, conselleries competents i diputacions provincials per a posar en marxa iniciatives a favor del desenvolupament turístic sostenible, d'acord amb l'esperit i la lletra de la Llei de Turisme, Oci i Hospitalitat.	1	3	3	1	2	Alianzas y participación
44	2,00	63	En col·laboració amb Turisme Comunitat Valenciana i associacions de col·lectius vulnerables, organitzar tallers de treball i jornades formatives dirigides al personal frontera per a reforçar missatges d'hospitalitat i tracte no discriminatori a tots els turistes. Així com apostar per una publicitat no sexista o basada en estereotips.	1	2	3	2	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
45	2,00	70	En municipis turístics, mantindre coordinació amb els centres públics de formació professional per a adequar l'oferta curricular de matèries vinculades a l'activitat turística (hostaleria, cuina, restauració, gestió d'hotels, qualitat turística, etc.) a les carències de la destinació.	1	3	2	2	NA	Competencias profesionales y empleo digno
46	2,00	79	En els municipis amb espais naturals protegits, participar en la Junta Rectora dels mateixos per a implementar propostes de desenvolupament turístic sostenible.	1	3	3	2	1	Planificación del destino
47	2,00	83	Constituir grups de treball dins de l'Ajuntament entre turisme i àrees relacionades com a urbanisme, comerç, etc. per a una presa de decisions conjunta en tot allò que afecte l'activitat turística.	1	3	2	2	NA	Alianzas y participación
48	2,00	16	Implantar el model de Destinació Turística Intel·ligent (DTI-CV) desenvolupat per Invat-tur	2	3	3	1	1	Innovación y tecnología para competir mejor
49	2,00	41	Realitzar campanyes en col·laboració amb el sector turístic per a conscienciar als turistes sobre la necessitat de realitzar un consum responsable d'aigua i energia en hotels i restaurants i reduir el desaprofitament d'aliments.	2	3	2	1	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
50	2,00	94	Desarrollar y promocionar itinerarios turísticos en zonas de menor saturación turística con el objetivo de aliviar la excesiva concentración de visitantes en puntos concretos del destinos.	2	3	3	1	1	Gestión turística local sostenible y medición
51	2,00	3	Organitzar jornades i tallers com a punt de trobada entre empresaris turístics i sectors productius tradicionals com l'agricultura, l'artesania i el comerç amb la finalitat de promoure la seua integració en la cadena de valor de proximitat del turisme mitjançant la creació d'experiències turístiques amb alt grau d'autenticitat, com l'agroturisme.	2	2	2	2	2	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
52	2,00	5	Organitzar esdeveniments culturals i fires de comerç per a l'impuls dels productes locals i de temporada (artesanies, gastronomia, productes agroalimentaris...) en els quals participen les empreses, associacions i denominacions d'origen. Els esdeveniments poden organitzar-se en temporada baixa per a reduir l'estacionalitat.	2	1	3	2	NA	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
53	2,00	10	Certificar els recursos (platges, espais naturals) i serveis turístics (oficines d'informació turística, museus i centres d'interpretació...) de les destinacions conforme els models reconeguts pel programa Qualitur de Turisme Comunitat Valenciana en matèria de qualitat, medi ambient i/o accessibilitat.	2	3	1	2	2	Innovación y tecnología para competir mejor
54	2,00	11	Obtindre la certificació Biosphere per a destinacions turístiques. La primera destinació de la Comunitat Valenciana que està treballant en l'obtenció del reconeixement és Xàbia.	2	3	1	2	2	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
55	2,00	12	Crear i impulsar clústers d'innovació i turisme en parcs tecnològics dirigits a empreses turístiques, tecnològiques i de serveis, amb acords amb universitats.	1	2	3	NA	NA	Innovación y tecnología para competir mejor

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
56	2,00	14	Dotar de hotspots per a l'accés a Internet en la destinació com fan ciutats com València, Castelló o Alacant, i sensibilitzar a les empreses turístiques de la destinació perquè faciliten l'accés a Internet lliure via wifi dins dels seus establiments.	3	2	2	1	NA	Innovación y tecnología para competir mejor
57	2,00	19	Posar en marxa projectes de senyalització, interpretació i divulgació del patrimoni cultural i natural i desplegar les infraestructures necessàries per al desenvolupament d'experiències turístiques sostenibles com a miradors, observatoris, etc.	3	3	2	1	1	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
58	2,00	25	Arribar a acords amb associacions, federacions, conselleria competent en medi ambient, medi rural i natural, i altres organitzacions per a la conservació i el manteniment de les rutes de senderisme i la seua interpretació. Les accions poden incloure la producció de suports informatius físics i descarregables per al viatger o campanyes de conscienciació sobre l'ús responsable del medi natural en la pràctica d'esports a l'aire lliure i de muntanya.	3	2	3	1	1	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
59	2,00	33	Impulsar la transició de l'Ajuntament cap a un consum energètic 100% procedent d'energies renovables.	3	2	2	NA	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
60	2,00	34	Aplicar criteris mediambientals en les futures renovacions del parc mòbil públic per a avançar cap a un sistema de transport públic net.	3	3	1	NA	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
61	2,00	36	Integrar en l'equip de gestió municipal perfils amb coneixements en gestió mediambiental, eficiència energètica, energies renovables i economia circular.	2	2	2	NA	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
62	2,00	38	En col·laboració amb les associacions del sector de l'hostaleria i la conselleria amb competències al medi ambient i canvi climàtic, implantar accions coordinades per a reduir els desperfitements d'aliments.	1	2	3	NA	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
63	2,00	57	En col·laboració amb els agents socials, les associacions empresarials i la conselleria competent en treball, organitzar campanyes de sensibilització dirigides a l'empresariat turístic centrades en identificar i atallar pràctiques que atempten contra la igualtat, diversitat i inclusió per qualsevol motiu i contra l'assetjament en el sector turisme.	1	2	3	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
64	2,00	59	Formular, en col·laboració amb el servei amb competències en formació i ocupació de la Generalitat, programes de reinserció laboral, formació, orientació i assessorament que promoguen la inclusió de persones en situació de vulnerabilitat, dones, joves i persones amb diversitat funcional en l'activitat turística.	1	2	3	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
65	2,00	68	Realitzar una anàlisi al costat de les associacions del sector dels perfils professionals demandats i les necessitats formatives del personal del sector turisme.	2	2	2	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno
66	2,00	71	Fomentar contractes de pràctiques remunerades en les empreses de la destinació d'estudiants de la Xarxa CdT, centres de formació professional i institucions d'ensenyament superior.	1	3	2	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno
67	2,00	80	Desenvolupar plans i aprovar ordenances per a recuperar nuclis urbans que definisquen els usos permesos, ordenen la imatge urbana i oferisquen incentius per a recuperar immobles i crear oferta turística.	3	3	2	1	1	Planificación del destino
68	2,00	87	Desenvolupar eines tecnològiques com a Apps o utilitzar canals existents com Facebook per a facilitar la participació ciutadana i la comunicació directa, amb bústies de suggeriments, atenció a preguntes, gestió de reclamacions, etc.	3	2	1	2	NA	Alianzas y participación

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
69	2,20	51	Realitzar jornades de sensibilització, en col·laboració amb les associacions sectorials, dirigides a les empreses turístiques i serveis públics turístics per a donar a conèixer com construir una destinació turística sostenible, comunicant l'agenda ODS de la destinació per a aconseguir la seua adhesió.	2	2	3	2	2	Sensibilización: creando conciencia
70	2,20	16	Implantar el model de Destinació Turística Intel·ligent (DTI-CV) desenvolupat per Invat-tur.	3	3	3	1	1	Innovación y tecnología para competir mejor
71	2,20	18	Digitalitzar platges i espais naturals per a convertir-se en espais intel·ligents, com han començat a fer Benidorm, Gandia i Benicàssim amb les seues platges, dins del marc de l'estratègia DTI-CV.	3	3	3	1	1	Innovación y tecnología para competir mejor
72	2,20	20	En destinacions amb àrees naturals protegides i zones de protecció d'ocells (LIC, ZEPA o PN), elaborar guies d'albirament d'ocells i dotar d'observatoris en llocs estratègics en coordinació amb la conselleria competent en medi ambient, sumant la destinació al Pla Estratègic de Turisme Ornitològic.	3	2	3	1	2	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
73	2,20	21	Produir recursos interpretatius innovadors com les visites virtuals i realitat augmentada en centres històrics i edificis emblemàtics.	3	3	2	1	2	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
74	2,20	24	Elaborar plans de gestió del patrimoni, valorant la seua capacitat de càrrega i usos potencials, aplicant si escau els plans directors de producte turístic impulsats per Turisme Comunitat Valenciana (Art Rupestre, Cultura Ibera, Territori de Frontera, Patrimoni Industrial, etc.). Els gestors locals compten, a més, amb eines com les recomanacions per a elaborar plans de gestió del patrimoni municipal que publica la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP).	3	3	3	1	1	Turismo y protección del patrimonio natural y cultural
75	2,20	32	Actualitzar la infraestructura turística existent i implantar eines tecnològiques per a monitorar el consum d'aigua i millorar l'eficiència energètica com són l'ús de sensors en els edificis públics turístics (museus, oficines de turisme, etc), il·luminació de carrers, i sistemes de reg de jardins i zones verdes.	3	3	3	1	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
76	2,20	40	Impulsar, en municipis costaners, la certificació Bandera Blava de platges i ports de la Fundació Europea d'Educació Ambiental.	3	3	3	1	1	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
77	2,20	66	Impulsar el desenvolupament i implantació de plans d'accessibilitat universal en negocis, espais i recursos turístics.	3	3	2	1	2	Igualdad, inclusión y género en turismo
78	2,20	77	Participar, des de turisme, en l'elaboració de projectes per a les Estratègies de Desenvolupament Urbà Integrat (EDUSI). Sagunt va desenvolupar una proposta per a la posada en valor del seu patrimoni històric-artístic, arqueològic i industrial per a desenvolupar turisme cultural.	3	3	3	1	1	Planificación del destino
79	2,20	78	Desenvolupar projectes turístics diversificadors que integren elements en tot el territori i que contribuïsquen a entaular vincles entre nuclis urbans i zones naturals i rurals, dotant al territori d'infraestructures i serveis conjunts. Els clubs de producte de la Ruta de la Seda, Territori Borgia, Ruta del Grial i Camins de Dinosauris són bon exemple.	3	3	3	1	1	Planificación del destino
80	2,20	93	Implantar planes de movilidad turística sostenible	3	3	3	1	1	Gestión turística local sostenible y medición

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
81	2,20	95	En los destinos inteligentes, implantar herramientas tecnológicas para la gestión de flujos turísticos con el objetivo de descongestionar las zonas de mayor afluencia de visitantes, mediante la instalación de sensores, desarrollo de Apps e implantación de señalización turística inteligente. Turisme Comunitat Valenciana ha elaborado, en el marco de la estrategia de Transformación Digital, el estudio 'Afrontando los retos del overtourism en destinos patrimoniales y naturales a través de Open/Big Data' dentro del marco del proyecto europeo Herit-Data, que investiga cómo aplicar tecnología Big Data en la gestión turística.	3	3	3	1	1	Gestión turística local sostenible y medición
82	2,25	4	Arribar a acords amb denominacions d'origen i associacions empresarials per al desenvolupament de productes de turisme gastronòmic, amb accions com a tallers entre operadors turístics, comerços i productors, guies per a visitants, inserció de punts de venda de productes locals en establiments turístics, activitats vivencials, etc.,	1	3	3	2	NA	Un turismo sostenible e integrado en la economía local
83	2,25	73	En col·laboració amb el servei amb competències en formació i ocupació de la Generalitat i institucions d'ensenyament, organitzar cursos en habilitats turístiques i idiomes per a joves i aturats.	1	3	3	2	NA	Competencias profesionales y empleo digno
84	2,25	84	Constituir àrees de turisme en mancomunitats i altres ens supramunicipals.	1	3	3	2	NA	Alianzas y participación
85	2,25	9	Implantar el Sistema Integral de Qualitat Turística Espanyola en Destinacions (SICTED) en col·laboració amb Turisme Comunitat Valenciana. 28 destinacions ja estan adherides.	2	3	3	1	NA	Innovación y tecnología para competir mejor
86	2,25	64	Aplicar el manual de bones pràctiques de turisme accessible elaborat per Turisme Comunitat Valenciana en col·laboració amb Predif: adaptar guies i material ad hoc, informar i sensibilitzar als establiments de la normativa d'accessibilitat, formar a l'empresariat turístic en diversitat funcional, etc.	2	3	3	1	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
87	2,25	96	Monitorizar y vigilar la oferta ilegal de alojamientos turísticos, especialmente en zonas urbanas, para prevenir posibles conflictos con los residentes.	2	3	3	1	NA	Gestión turística local sostenible y medición
88	2,25	100	Elaborar mapas de riesgos para el municipio, establecer protocolos de actuación ante situaciones de catástrofe y difundirlos a ciudadanía, empresarios y trabajadores del sector turístico.	2	3	3	1	NA	Gestión turística local sostenible y medición
89	2,25	37	Realitzar jornades de sensibilització i divulgació de recomanacions i bones pràctiques dirigides a empreses del sector, en col·laboració amb les associacions sectorials, per a promoure l'ús eficient de l'aigua, reducció del consum energètic, gestió de residus, i economia circular.	2	3	2	NA	2	Uso eficiente de los recursos naturales y consumo responsable
90	2,25	48	Impulsar accions a favor del turisme sostenible en el marc de treball de les xarxes de municipis a favor de la sostenibilitat impulsades per diferents institucions a nivell provincial, autonòmic i estatal.	1	3	3	NA	2	Sensibilización: creando conciencia
91	2,25	49	Dur a terme la divulgació de l'agenda d'acció local a favor dels ODS amb ens supramunicipals, especialment mancomunitats, per a generar sinergies amb altres municipis confrontants i realitzar presentacions per a donar-la a conèixer a l'equip gestor de la destinació i al conjunt d'àrees de l'Ajuntament.	1	3	3	NA	2	Sensibilización: creando conciencia
92	2,33	6	Impulsar l'emprenedoria i formació professional mitjançant accions coordinades amb entitats supramunicipals com a finestreta única, incubadores d'empreses, assessoria experta, gestió de subvencions, etc.,	1	3	3	NA	NA	Un turismo sostenible e integrado en la economía local

Matriz de priorización de recomendaciones ODS para los destinos turísticos de la Comunitat Valenciana (cont.)

Posición Ranking	Puntos	Número	Recomendación	Variable 1: Coste económico	Variable 2: Plazo de ejecución	Variable 3: Organización	Variable 4: Impactos turista	Variable 5: Impactos territorio	Temas adscritos
93	2,33	62	Desenvolupar programes d'emprenedoria femenina en turisme, especialment en el medi rural, on existeix una alta taxa d'atur entre les dones. Els programes poden centrar-se en proporcionar formació i assessorament en la gestió d'allotjaments rurals, formació en hospitalitat, noves tecnologies, digitalització de pimes turístiques, etc.	2	3	2	NA	NA	Igualdad, inclusión y género en turismo
94	2,33	74	En col·laboració amb les associacions del sector i Turisme Comunitat Valenciana, organitzar un cicle formatiu dirigit a empresaris turístics per a la millora de la competitivitat dels negocis dirigits als empresaris del sector.	2	2	3	NA	NA	Competencias profesionales y empleo digno
95	2,33	91	Desarrollar una cesta de indicadores que permita cuantificar la contribución del turismo en el municipio a los ODS.	2	3	2	NA	NA	Gestión turística local sostenible y medición
96	2,40	52	Impulsar programes de formació per a empresaris i treballadors del sector per a la divulgació del Codi Ètic i els valors d'hospitalitat i sostenibilitat en la prestació del servei, en col·laboració amb Turisme Comunitat Valenciana.	2	3	3	2	2	Sensibilización: creando conciencia
97	2,40	67	Implantar el programa Destinació i platges accessibles de Turisme Comunitat Valenciana que, per exemple, permet el gaudi turístic accessible de la Ruta Fluvial dels Canons del Xúquer o la Via Verda Ulls Negres.	3	3	3	1	2	Igualdad, inclusión y género en turismo
98	2,40	76	Desenvolupar una estratègia de turisme sostenible per al municipi o, si escau, per a una mancomunitat de municipis, alineada amb l'Agenda 2030. Turisme Comunitat Valenciana ha desenvolupat amb mancomunitats i diputacions diferents plans de dinamització i governança turística al llarg de tot el territori de la Comunitat. Així mateix, els municipis compten amb eines com la Guia d'Elaboració de Plans de Desenvolupament Territorial Turístic desenvolupada en col·laboració amb la Universitat de València.	3	3	3	2	1	Planificación del destino
99	2,40	92	En los destinos inteligentes, integrar la plataforma ciudad o desarrollar cuadros de mando inteligentes que permitan la monitorización de indicadores turísticos clave como fluctuaciones estacionales en la demanda, llegadas, gasto turístico, visitas a lugares de interés, etc. que permitan medir los resultados del turismo con el objetivo de mejorar la gestión turística y cuantificar la presión del turismo sobre los servicios municipales.	3	3	3	1	2	Gestión turística local sostenible y medición
100	2,50	97	Desplegar infraestructuras deportivas y organizar eventos que fomenten el bienestar en residentes y ciudadanos, especializando el destino en el nicho de turismo deportivo.	3	3	3	1	NA	Gestión turística local sostenible y medición